

375
UN-26

06 APR 2010

ԱՍԽԶ

ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՎՈՍԱՏ

ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՍԵԿՏՈՐ

ՏԱՐՐԱԿԱՆ

ՅԵՎ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ

ԴՊՐՈՑԻ

ԾՐԱԳՐԵՐ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОЧНОЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

(I—IV ԽՄԲԱԿՆԵՐ)

375
ԱՂ-26

ԱԶԵՐՆԵՇՐ—ԲԱԳՈՒ—1933 թ.

34-1
53.786

34-1
53.786

Տարական դպրոցի հասարակագիտության ծրագիրը կազմել են՝
բնկ. Լեւոնյանը յեվ Մամայեվը: Ծրագրի հիմնում ընդունված է
1932-33 ուս. տարվա սկզբում ՌՍՖՍՀ ԼԺԿ ՈւՄՍ-ի կողմից պա-
տասած սեկսի վարյանքը: Մտնված են մի շարք փոփոխություն-
ներ յեվ ավելացված է տեղագրական նյութը: Ծրագրի ուսանական
սեկսը նայել յեվ խմբագրել է բնկ. Ազնաուրովը:

Ծրագիրը հաստատված է ԱՍԽՀ ԼԺԿ կոլեգիայի կողմից
1932 թ. նոյեմբերի 20-ին:

ՏԱՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱՌԱՋԻՆ ԽՄԲԱԿ

(76 ժԱՄ)

I Թ Է Մ Ա — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻԿՆԵՐ (8 ժամ)

8 մինչև 10 տարեկան յերեխաներն ունեն իրենց՝ հոկտեմբերիկնե-
րի կազմակերպությունը: Դպրոցի յուրաքանչյուր խմբակում հոկտեմ-
բերիկներ պետք է լինեն: Հոկտեմբերիկներն՝ ուսման և աշխատանքի
մեջ պետք է լինեն ամենալավ որինակն իրենց ընկերների համար:
Հոկտեմբերիկները — ամբողջ յերկրի աշխատավորության յերեխաների
ընկերներն են: Բոլոր դպրոցականները հոկտեմբերիկների նման պետք
է ամբողջ աշխարհի աշխատավորության յերեխաների ընկերները լի-
նեն:

Հոկտեմբերիկները կազմակերպված են աստղիկներում: Աստղիկնե-
րը միանում են հոկտեմբերիկյան խմբերում: Աստղիկների համար ա-
ռաջնորդներ տալիս են պիոներական կոլեկտիվները: Ինչպե՞ս են զբաղ-
վում յերեխաները հոկտեմբերիկների խմբերում:

Հոկտեմբերիկները դպրոցի բոլոր յերեխաներին զբաղում են պայ-
քարի հանուն ուսուցման, հանուն դպրոցական կարգ ու կանոնի, հա-
նուն դպրոցական գիտակցական կարգապահության: Հոկտեմբերիկնե-
րը յերեխաներին զբաղում են պայքարի հանուն ընդհանուր պարտա-
դիր ուսման, մտահոգվում են, վոր դպրոցական հասակ ունեցող բոլոր
յերեխաները սովորեն դպրոցում, հաճախեն կանոնավոր, հոգ տանեն
չունենոր յերեխաների ոգնություն համար (վտանգամանքներով, հագուս-
տով):

Յերեխաների կազմակերպությունը հոկտեմբերիկներ անունն է
կրում ի պատիվ Հոկտեմբերյան հեղափոխության:

II Թ Է Մ Ա — ԻՆՉՈՒ Ե ՏՈՆՎՈՒՄ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈ-
ԽՈՒԹՅՈՒՆԸ (10 ժամ)

Նախահեղափոխական շրջանի բանվորի և չքավոր գյուղացու աշ-
խատանքի և կյանքի ցայտուն պատկերների որինակներին հիման
վրա ցույց տալ նրանց կարիքներն ու հարստահարումն անցյալում,
նկարագրել աշխատավորների յերեխաների դրությունը, մարդկության
մեծամասնության համար ուսման բացակայությունը: Բացատրել, վոր
բանվորներն ու գյուղացիները պետք է աշխատելին կապիտալիստնե-

Պատասխանատու խմբագիր՝ Ա. Պանդիկյան
Տեխ. խմբագիր՝ Կ. Թառլանյան

բի և կալվածատերերի համար, վորովհետև ֆաբրիկաները, գործարանները, մեքենաները, հողը կապիտալիստների և կալվածատերերի սեփականությունն են: Որինականը բերել պորտաբույծների կյանքից՝ կապիտալիստի, կալվածատիրոջ, կուլակի, տերտերի, մուլլայի:

Նախահեղափոխական շրջանում տեղի ունեցած բանվորների (գործադուլ) և գյուղացիների (կալվածատերերի ազարակների ավերման) պայքարի ցայտուն պատկերներով և որինականերով, առանձնապես հոկտեմբերյան հեղափոխության մարտերի որինականերով բացատրել, վոր բանվորներն ու գյուղացիները պայքար են մղել հարստահարիչների դեմ, վոր այդ պայքարում բանվորներն առաջից ելին գնում և իրենց հետևից տանում ելին գյուղացիությանը, վոր պայքարը ղեկավարում էր կոմունիստական կուսակցությունը Վ. Ի. Լենինի գլխավորությամբ:

Բացատրել, վոր 1917 թվին բանվորներն ու գյուղացիները Լենինյան կուսակցության ղեկավարությամբ հաղթանակել են, արտաքսել կապիտալիստներին և կալվածատերերին, նրանցից խլել են ֆաբրիկաները, գործարաններն ու հողը և իրենք են դարձել ամբողջ յ ղրկի տերը:

Բագվի (կամ տեղական) խորհրդի աշխատանքի որինակով բացատրել, վոր բանվորներն ու գյուղացիները յերկրորդ կառավարելու համար ստեղծել են խորհուրդներ, վորոնք կարգադրություն են անում ֆաբրիկաներին, գործարաններին, հողին: խորհրդային յերկրում այլևս հարստահարում չկա և դրա համար ել հոկտեմբերյան հեղափոխության տարեդարձը ԽՍՀՄ—բոլոր աշխատավորության ամենամեծ տոնն է, վորի տոնակատարմանը մասնակցում են նաև յերեխաները: Տալ հիշատակության հանդեսներին յերեխաների մասնակցելու ձևերը:

III Թ Ե մ ա — ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՅԵՐ-ԿՐՈՒՄ (14 ժամ)

(Գյուղական դպրոցում յերրորդ թեման մշակվում է «Գյուղացիների աշխատանքը կոլխոզում»):

Բացատրել, թե ով է բանվոր կոչվում: Փաբրիկաներում, գործարաններում, հանքերում, յերեկաթուղիներում աշխատող բանվորները:

Մտալա արտադրության որինակի հիման վրա, բերել որինակներ ֆաբրիկա-գործարանային արտադրանքի և այն նյութերի, վորոնցից նա պատրաստվում է (հումք): Բացատրել, վոր ֆաբրիկայում աշխատում են կոլլեկտիվորեն:

Յուրաքանչյուր մի բանվոր ունի իր առաջադրանքը (յերեխաներին ծանոթ արհեստի որինակի հիման վրա): Մեկի աշխատանքը կախում ունի մյուսի աշխատանքից: Աշխատանքը կատարելու համար բանվորները կազմակերպվում են բրիգադներում: Լավ բրիգադաները — հարվածային բրիգադներն են: Լավ բանվորները — հարվածայիններն են: Փաբրիկայի ընդհանուր աշխատանքը միացնում է բանվորներին:

Յերեխաներին ծանոթ արտադրության բնագավառներից բերել մեքենաների որինակներ և բացատրել, վոր ֆաբրիկաներում աշխատանքը կատարվում է մեքենաների ոգնությամբ: Մեքենաները թեթևացնում են բանվորների աշխատանքը, հնարավորություն են տալիս կարճ

ժամանակում պատրաստել շատ, լավ և եծան ապրանքներ, քան ձեռքի աշխատանքը: Յերեխաներին ծանոթ աշխատանքի բնագավառից մեքենային և ձեռքի աշխատանքի համեմատության որինակներ բերել: Վորպեսզի կարողանալ մեքենաներ պատրաստել և նրանց ղեկավարել, պետք է սովորել: Այդ պարզաբանել յերեխաներին ծանոթ մասնագիտության որինակի հիման վրա:

Որինակներով պարզել, թե ինչ է արտադրվում գյուղատնտեսության մեջ (հաճար, ցորեն, ձախդեղ, բամբակ, բանջարեղեն և այլը): Պարզել գյուղատնտեսական աշխատանքի հիմնական ձևերը. հերկել, ցանել, հնձել: Բացատրել, վոր մինչև հեղափոխությունը բոլոր գյուղացիներն աշխատել են յուրաքանչյուրն իր հողամասի վրա և վոր միայն խորհուրդների որոք, բանվորների ոգնությամբ, գյուղացիները կարողացել են միանալ կոլխոզում կոլլեկտիվ աշխատանքի համար, գործադրել մեքենաները: (Այս թեմայի վերջին պարբերությունը տրված է միայն քաղաքի դպրոցի համար: Գյուղական դպրոցում այս պարբերությունը մտցվում է «Գյուղացու աշխատանքը կոլխոզում» թեմայի սկզբից):

IV Թ Ե մ ա — Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԸ—ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՅԻՆԵՐԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ (3 ժամ)

Վ. Ի. Լենինի մինչև հեղափոխության գործնությունից վերցրած փաստերի և որինակների հիման վրա յերեխաներին բացատրել, թե կոմունիստներն ինչպես են ղեկավարել բանվորների և գյուղացիների պայքարը: Յույց տալ Լենինի հետապնդվել կապիտալիստների և կալվածատերերի կողմից: Որինակներ բերել Լենինյան ղեկավարությունից հոկտեմբերյան հեղափոխության ժամանակ: Լենինը—խորհրդային իշխանության կազմակերպիչն ու առաջնորդը, բանվորների ու գյուղացիների լավ բարեկամը: Թշնամիների փորձերը 1918 թ. սպանել Լենինին: Լենինի մահը—մեծագույն կորուստը աշխատավորների համար: Լենինը թողել է պատգամներ, վորոնց աշխատավորությունը կատարում է Լենինյան կոմունիստական կուսակցության ղեկավարությամբ: Յերեխաներն ուսումնասիրում են Լենինի պատգամները և մասնակցում են նրա կատարմանը: Լենինը պատվիրել է բանվորներին և գյուղացիներին ամուր դաշինքով պայքարել հարստահարողների դեմ՝ կոմունիստական կուսակցության ղեկավարությամբ և նոր կյանք կառուցել, ուր բոլորն են աշխատելու և վորտեղ հարստահարություն չի լինելու: Լենինը յերեխաներին պատվիրել է իրենց ուսումով ոգնել մեծերին—բանվորներին ու գյուղացիներին պայքարելու հարստահարիչների դեմ և նոր կյանք կառուցել: Բանվորների և գյուղացիների պայքարում և աշխատանքում, յերեխաների ցույց տված մասնակցության որինակներ բերել:

V Թ Ե մ ա. ԳՅՈՒՂԱՅԻՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԿՈԼԽՈԶՈՒՄ (16 ժամ)

(Գյուղական դպրոցում այս թեման մշակվում է վորպես յերրորդ թեմա, իսկ հինգերորդը՝ անցնվում է «Բանվորների աշխատանքը խորհրդային յերկրում»: Գյուղական դպրոցի համար «Գյուղացու աշխա-

տանքը կոխողում» թիմայի սկիզբը պետք է փոխադրել «Բանվորնե-
րի աշխատանքը յերկրում» թիմայի վերջին պարբերությունը:

Մոտակա կոխողի կյանքից վերցրած որինականների հիման վրա
(խսկ քաղաքի դպրոցներում ուսուցչի բերած որինականների հիման վրա),
բացատրել, վոր գյուղացիները կոխողում միանալով հողից ոգտվում
են միասին, ունենում են ընդհանուր գործիքներ ու մեքենաներ, ընդ-
հանուր աշխատավոր անասուններ ու տնտեսական շենքեր: Կոխողում
գյուղացիները բանվորների ֆաբրիկայում կատարած աշխատանքի
որինակով, աշխատում են կոլեկտիվորեն: Յուրաքանչյուր կոխողնիկ
ունի իր առաջադրությունը (որինականներ բերել յերեխաներին ծանոթ
և հասկանալի արհեստներից և աշխատանքի ձևերից): Որինակով բա-
ցատրել, վոր մի կոխողնիկի աշխատանքը կախված է մյուսից: Բրի-
գադանքը կոխողում: Հարվածային բրիգադանք: Հավաքույն կո-
խողնիկները—հարվածայիններն են: Ով լավ և շատ է աշխատում
նա շատ է ստանում:

Ընդհանուր աշխատանքը կոխողում միացնում է գյուղացիներին և
հնարավորություն է տալիս մեքենաներ գործադրել: Ընդհանուր աշ-
խատանք պահանջող մեքենաների որինակներ բերել, տրակտոր, կալ-
սող մեքենա և ուրիշներ: Մեքենաները թեթևացնում են գյուղացիներ-
ի աշխատանքը և հնարավորություն են տալիս մեծ քանակությամբ
բերք ձեռք բերել: Որինակներով բացատրել կոխողային աշխատանքի
առավելություններն անհատական աշխատանքի նկատմամբ:

Կոխողում գյուղացիները վերջնականապես ազատվում են կուլակ-
ների շահագործումից: Կուլակները պայքարում են կոխողների դեմ:
Բերել կուլակային պայքարի որինակներ: Կուլակներին ոգնում են
տերտերները և մոլլաները:

Փաբրիկաների և գործարանների բանվորները ղեկավարում և ոգ-
նում են կոխողնիկներին պայքարելու կուլակների դեմ: Կուլակների
հողը, մեքենաները և մեծ աները խլում են և հանձնում կոխողներին:
Կուլակներին, տերտերներին և մոլլաներին կոխողներում չեն ընդու-
նում:

VI Թ Ե մ ա. — ԲԱՆՎՈՐՆԵՐՆ ՈՒ ԿՈԼԽՈՋՆԻԿՆԵՐԸ ԱՇԽԱ- ՑԱՆԳԻ ՄԵՋ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՆԳԻՐՆԵՐ ՈՒՆԵՆ (12 ժամ)

Բանվորները ֆաբրիկաներում և գործարաններում գյուղի համար
մեքենաներ ու ապրանքներ են պատրաստում, կոլխողնիկներին ոգնելու
համար աշխատողներ են ուղարկում: Կոլխողնիկներն արտադրում են հումք
ֆաբրիկաների և գործարանների համար՝ նույնպես և կենսամթերքներ:
Բանվորներն ու գյուղացիներն աշխատում են ամուր դաշինքով:
Այդ դաշինքում ղեկավարները հանդիսանում են բանվորները, վորպես
հարստահարողների դեմ մղած պայքարում ավելի փորձավաճներ և միա-
ձուլվածներ: Բանվորներն ու գյուղացիները միմիանց ոգնելով նոր կյանք
են կառուցում, վարտեղ հարստահարում չի լինելու: Փաբրիկաների,
գործարանների և կոլխողների յեկամուտներն առաջվա նման չեն-
գնում կապիտալիստների և կալվածատերերի զրպանը՝ նրանց հարս-
տացնելու համար, այլ գնում են աշխատավորները զրուծյունը բարե-
լավելուն: Կառուցվում են նոր ֆաբրիկաներ ու գործարաններ, արտա-

դրվում են գյուղատնտեսական մեքենաներ, կառուցվում են նոր տներ,
ակումբներ, դպրոցներ, հանրային ճաշարաններ, մսուրներ, մանկահա-
պարակներ: Աճում է բանվորների աշխատավարձը և կոլխողնիկների
յեկամուտը: Լաշն կերպով դարգանում է տերտերների և մոլլաների
կրոնական խաբեբայությունից ազատող լուսավորությունը՝ յերեխա-
ների և մեծերի համար:

VII. Թ Ե մ ա. — ՈՒՐԻՇ ՅԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ (8 ժամ)

Մայիս 1-ի տոնակատարության նախապատրաստման նյութի հի-
ման վրա բացատրել, վոր ուրիշ յերկրներում այժմ ել ֆաբրիկաների,
գործարանների, մեքենաների, հողի տերերը՝ հանդիսանում են կապիտա-
լիստներն ու կալվածատերերը, վորոնք և հարստահարում են բանվոր-
ներին ու գյուղացիներին: Բերել արտասահմանյան բանվորների և
գյուղացիների ժամանակակից պայքարի որինակներ: Բացատրել, վոր
բոլոր յերկրներում բանվորների և գյուղացիների նպատակները միա-
տեսակ են: Բացատրել մայիս 1-ի միջազգային որվա նշանակությու-
նը և որինակներով ցույց տալ, թե այդ որն ինչպես է տոնվում մեր
յերկրում և արտասահմանում:

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԽՄԲԱԿ

(76 ժԱՄ)

Թ Ե մ ա. — ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՏԱՏՎԵԼԸ (12 ժամ)

Քաղաքային կամ գյուղական խորհրդի աշխատանքի որինակներով բացատրել, վոր կապիտալիստների և կալվածատերերի իշխանությունը՝ տապալելուց հետո մեզ մոտ, ամբողջ յերկիրը կառավարում են խորհուրդները: Բացատրել, վոր առաջ յերկիրը կառավարում էին կապիտալիստները, կալվածատերերը և բեգերը ցարի զլխավորությունը: Ցարին ծառայում էին չինովնիկները, վոստիկանները, տերտերները և մոլլաները: Ցարական իշխանության ծառաների կողմից բանվորների և գյուղացիների հարստահարման որինակներ բերել՝ դատապարտումն առանց դատի և դատարանի, բանտ, արտաքսում և տաժանակիր աշխատանք, բանվորն րի և գյուղացիների իրավազրկություն, կրոնական խաբեբայություն լուսավորության տեղ: Բացատրել, վոր խորհուրդները բանվորների և գյուղացիների իշխանությունն որդանեն են, վորտեղ ղեկավարությունը պատկանում է բանվոր դասակարգին: Հոկտեմբերյան հեղափոխության և Ադրբեջանի 1920 թ. Ապրիլյան հեղափոխության պատկերներով ցույց տալ խորհրդային իշխանությունն սահմանելու համար մղած պայքարը և կոմունիստների ղեկավարությունն այդ պայքարում:

Բացատրել, վոր խորհուրդներն իշխանությունը բոլոր իրավունքները տրամադրել և աշխատավորներին և իրավազրկել և շահագործողներին: Որինակներով ցույց տալ բանվորների և գյուղացիների խորհուրդներին աշխատանքում մասնակցելը և բացատրել, վոր Հոկտեմբերյան հեղափոխության զլխավոր նվաճումը՝ դա բանվորների և գյուղացիների իրավունքն է՝ կառավարել իրենց յերկիրը:

II Թ Ե մ ա. — ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՅԻՆԵՐԻ ԴՐՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՒԲ (16 ժամ)

Կոնկրետ որինակներով ցույց տալ բանվորների գրություններ խորհրդային ֆաբրիկաներում և գործարաններում. յոթնամյա բանվորական որ, աշխատավարձի աճում, աշխատանքի պաշտպանությունը, արձակուրդ յուրաքանչյուր տարին մի անգամ, սոցիալական ապահովագրում, բժշկական ոգնություն, հանգստյան տներ ու սա-

նատորիաներ հասարակական մոունդ, բանվորական նոր տներ ու շեներ: Համեմատության համար որինակներ բերել բանվորների գրություններից նախահեղափոխական ուսուսական ֆաբրիկայից և (մասնավորապես Ադրբեջանում) կապիտալիստական յերկրների ժամանակակից ֆաբրիկայից, ցայտուն որինակներով ցույց տալ կապիտալիստական շահագործման պատկերը:

Կոնկրետ որինակներով ցույց տալ կոլխոզում յեղած գյուղացիների գրություններ. խորհրդային իշխանության կողմից ցույց տված ոգնությունը մեքենաներով, ՄՏԿ, ագրոկայանների կազմակերպումը, ոգնությունը կոլխոզային առևտուրի զարգացման մեջ, պետական հարստությունը կոլխոզային արտոնություններ կոլխոզնիկներին կերի անընդհատ պակասացումը, արտոնություններ կոլխոզնիկներին և չքավորությունը: Բերքատվության բարձրացումը կոլխոզում և կոլխոզնիկների յեկամտի աճումը: Աշխատանքի թեթեւացումը, աշխատանքի պաշտպանությունը: Հասարակական մոունդ: Կոլխոզնիկի տնիքի տնտեսության զարգացումը՝ կով, բանջարանոց և այլն: Իժեկական ոգնություն՝ գյուղացիների համար հանգստյան տներ և Բժշկական ոգնություն՝ գյուղացիների համար հանգստյան տներին սանատորիաներ, ոգնություն անաշխատունակներին, գյուղացիներին սանատորիաներ, ոգնություն անաշխատունակներին, Համեմատության շահագործելու բացակայությունը կոլխոզներում: Գյուղացիների գրություններ որինակներ բերել ցարական Ռուսաստանի Ադրբեջանում) և կաթյունից (մասնավորապես նախահեղափոխական Ադրբեջանում) ժամապիտալիստական յերկրների և գաղութներ գյուղացիության ժամանակակից կյանքից: Ցույց տալ, թե գյուղացիներն ինչպես են տանջվել անխուսափելի անբերրիությունից և սովից, ցարական տուրքերից և չինովնիկներից, հողազրկությունից, ձի չունենալուց և կալվածատերերից, բեգերից ու կուլակների լծից:

Որինակներով ցույց տալ բանվորների և գյուղացիների լուսավորության գործի զարգացումը խորհրդային իշխանության որոք: Բացատրել, վոր խորհրդային իշխանությունը դպրոցներն և լուսավորությունն այլ հիմնարկները ազատել և յեկեղեցական մզկիթական դեկավարությունից և կրոնական խաբեբայությունից փոխարինել և լուսավորության գործը լայն հիմունքների վրա դնելով:

Որինակներ բերել ցարական Ռուսաստանի բանվորների և գյուղացիների անլուրտուրականությունից (մասնավորապես ագլային շրջաններում և յերկրամասերում), բանվորների և գյուղացիների մեծամասնությունը դպրոցներում չէին սովորում, ամբողջ կյանքում անգրագետ էին մնում: Բանվորների և գյուղացիների յերկխանների միայն զրազետ էին մնում: Բանվորների և գյուղացիների յերկխանները չէին մասն և կարողացել սովորել դպրոցում: Այդ դպրոցները դառնվել էին յեկեղեցու և մզկիթների ղեկավարության տակ, ուր ուսման տեղ են յերկխանները լցրել են կրոնով: Բավարար չափով սովորել կարողացել են միայն հարուստների յերկխանները, վորոնց համար գոյություն են ունեցել առանձին դպրոցներ՝ ազնվականական ինստիտուտներ, վաճառականական ուսումնարաններ, հոգևորական դպրոցներ, զինապետներ և այլն:

խորհրդային իշխանության որոք բոլոր յերկխաններ սովորում են: Չքավորության յերկխանները ոգնություն են ստանում խորհուրդներից և հասարակական կազմակերպությունից: Բարձրագույն դպրոցներում և տեխնիկումներում բանվորների և գյուղացիների յերկխաններում:

ները թողակ են ստանում: Տարեց-տարի աճում է դպրոցների, բանֆակների, տեխնիկումների, բարձրագույն դպրոցների, ակումբների և գրադարանների քանակը և այլն:

Խորհրդային իշխանության բոլոր որոնքներն ուղղված են բանվորների և գյուղացիների ոգտին: Բանվորներն ու գյուղացիներն իրենք մասնակցում են որոնքներ կազմելուն, իրենց իրավունքներն ոգտագործում են խորհրդների, զանազան հասարակական կազմակերպությունների աշխատանքներին մասնակցելու, ունեն իրենց տպագրված, պատի և բազմատիրաթ թերթերը:

III Թ Ե մ ա. — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԽՄԲԵԼ Ե ԲՈԼՈՐ ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆԳԻ ՅԵՎ ՊԱՅԲԱՐԻ ՀԱՄԱՐ, ՀԱՆՈՒՆ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ (20 ժամ).

ԽՍՀՄ ուսման մասնավորապես Անդրկովկասում բնակվող ազգությունների կյանքի որինակներով ցույց տալ այդ ժողովուրդների դրությունը ցարական իշխանության որոք. ժողովուրդներին ազգական ճանապարհով գրավում են և թալանելը, շահագործման մեծ չափերը, վրոնք ժողովուրդներին մահացման եյին մատնում, ազգային կուլտուրայի՝ լեզվի, սովորությունների, գեղարվեստի ճնշումը, ազգություններին միմիանց դեմ գրգռելը, լուսավորության բացակայությունը: Դրա հետևանքով վոչ ուսումնական ժողովուրդների աշխատավորների դրությունն ավելի ծանր էր, քան թե ուսումնական բանվորների և գյուղացիների դրությունը: Բացատրել, վոր կապիտալիստները, կալվածատերերը և բեկերը ձգտել են բաժանել տարբեր ազգությունների աշխատավորներին նրա համար, վորպեսզի նրանց ավելի հեշտ կերպով պահեն հարստահարման մեջ: Ցույց տալ ուղղափառ յեկեղեցու դերը՝ ազգությունների հարստահարման գործում վոստիկանություն հետ միատեղ ջարդեր, բռնի մկրտություն, յեկեղեցական տուրքերի որինակներով և այլն:

Որինակներ բերել ժամանակակից կապիտալիստական յերկրների՝ Լեհաստանի, Ռումինիայի ազգային ճնշումներից, դեպի նեգրերը և ուրիշներն ունեցած վերաբերմունքից:

Բացատրել, վոր բոլոր ազգությունների աշխատավորների շահերը միատեսակ են և կայանում են նրանում, վոր տապալեն կապիտալիստների և կալվածատերերի իշխանությունը և նոր կյանք կառուցեն առանց հարստահարման, վորը կարելի յե կատարել միայն բոլոր ազգությունների աշխատավորների միատեղ պայքարով և աշխատանքով:

Ցույց տալ, վոր Խորհրդային իշխանությունը բոլոր ազգությունների աշխատավորներին ապահովել և հավասար իրավունքներով և հոգում է այն մասին, վորպեսզի վոչնչացնի ազգային փոքրամասնությունների տնտեսական և կուլտուրական հետամնացությունը: Յերեխաներին ավելի մոտիկ և հայտնի նորակառույցների որինակներ բերել ազգային շրջաններից (որինակ՝ Թուրքիա, Կարապանդա, ԶԱԳԵՍ, Դյաշլայի մանվածա-ջուլհակային գործարանը և ուրիշները):

Ցույց տալ կուլտուրայի աճումը Խորհրդային Ադրբեջանում, վորպես ազգությունների աշխատավորության կուլտուրայի աճման որինակ Խորհրդային իշխանության որոք՝ գրագիտության աճումը լատինական այբուբենի մուծումը, մայրենի լեզվով դպրոցներ և այլն:

Որինակներով ցույց տալ բոլոր դավանությունների և կրոնների հոգեվորականության պայքարն ազգությունների իրավահավասարության դեմ:

Տարբեր ազգությունների դպրոցականները և պիոներները միմիտնց հետ կապ են հաստատում: Դպրոցականները կապ են հաստատում նաև այլ յերկրների մանկական կազմակերպությունների հետ:

Բացատրել, վոր ԽՍՀՄ աշխատավորներն ամբողջ աշխարհի բանվորների և գյուղացիների բարեկամներն են: Դրա հետ կապված բացատրել մայիս 1-ի միջազգային որվա նշանակությունը:

IV Թ Ե մ ա. — ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ԿԱՆԱՆՑ ՅԵՎ ՅԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ (14 ժամ)

Նկարագրել կնոջ—բանվորուհու և գեղջկուհու դրությունը նախ քան հեղափոխությունը, կանանց պակաս աշխատավարձը տղամարդուն հավասար աշխատանքի համար, առողջության համար վնասակար և ուժից վեր աշխատանքներ, յերեխաներին խնամելու անհնարելիությունը, ծանր աշխատանքն ընտանիքում, գեղջկուհու ծանր աշխատանքը:

Որինակներով ցույց տալ, վոր աշխատավոր կինն ավելի իրավագուրկ է յեղել քան տղամարդը. սովորող կանանց սակավությունը, կրոնին ավելի յենթարկվելը, սովորությունների վերավորական բնույթը, դպրոցական հիմնարկներում սովորելու և հասարակական գործունեության հնարավորության արգելումը, կնոջ անիրավահավասար դրությունն ընտանիքում, կենցաղում:

Ցույց տալ թուրք կնոջ բացառիկ ծանր դրությունը «Դյաբին»-ով նրան ծախում եյին ապագա ամուսնուն, հետո նա մեխվում էր ընտանի ոջախին, որորցին, անասուններին: Կրոնն ու մուլաները նրան ներշնչում եյին վոր նա կիսամարդ է, վոր իրավունք չունի վոչ տղամարդկանց հետ խոսելու և վոչ էլ նրանց իր դեմքը ցույց տալու: Նա իր ամուսնու ստրկուհին էր: Որենքը պաշտպանում էր տղամարդու իրավունքները և նա վոչ մի տեղ իր համար հենարան և պաշտպան չէր գտնում:

Ադրբեջանի որինակի վրա ցույց տալ, թե Խորհրդային իշխանությունն ինչպես է վոչնչացրել կնոջ իրավազրկությունը. կնոջ համար կատարյալ մատչելիություն և ստեղծել ուսումնական ասպարիզում, հասակական աշխատանքում և տրտադրության մեջ աշխատելու գործում: Կանանց աշխատանքի և մայրության պաշտպանությունը: Որինակներով ցույց տալ, թե ինչպես է աճում կնոջ մասնակցությունը հասարակական աշխատանքում, արտադրության մեջ և թշնամիների—կուլակների, տերտերների, մուլաների դեմ մղած պայքարում: Որինակներ բերել ինչպես կնոջը հարստահարությունից ազատագրելու և նոր կենցաղ ստեղծելու դեմ տարբեր կրոնների հոգեվորականությունը պայքար է մղում:

Որինականերով ցույց տալ, թե խորհրդային իշխանությունն ինչպես և փոխել յերեսները զրուծելու: Յերեսների աշխատանքի և իրավազրկության որինականը բերել ցարական Ռուսաստանից և ուրիշ կապիտալիստական յերկրներից: Խորհրդային իշխանությունն արգելել է յերեսների աշխատանքի գործադրումը: Յերեսների շահագործման փոխարեն խորհրդային իշխանությունը մտցրել է ընդհանուր պարտադիր ուսում պոլիտեխնիկ դպրոցում, ուր ուսուցումը միացված է յերեսների հասարակա-օգտակար աշխատանքին մասնակցելու հետ: Մանկական անխնամության փոխարեն աճում են մանկական հիմնարկները՝ մսուրներ, հրապարակներ, ոջախներ: Խորհրդային իշխանությունը վոչնչացրել է յերեսների անխնամությունը:

Յերեսներն ունեն իրենց կազմակերպությունները—հոկտեմբերիկներ և պիոներներ: Յերեսներն իրենք են մասնակցում յերեսների կենցաղի բարելավման պայքարին և ոգնում են կանանց ազատագրման գործին:

V Թ Ե Վ Ա—ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ—ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒ ԹՅԱՆ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆ (14 ժամ)

ԽՍՀՄ բանվորներն ու գյուղացիներն անդադրում պետք է հոգան հոկտեմբերյան հեղափոխության նվաճումների պաշտպանության համար: Տապալված կապիտալիստներն ու կալվածատերերը միջոցներ են ձեռք առել և առնում են խորհրդային իշխանությունը խորտակելու և վերագործնելու իրենց տիրապետությունը: Դրանում նրանց ոգնում են ուրիշ յերկրների կապիտալիստներն ու կալվածատերերը, վորոնցով շրջապատված է մեր յերկիրը:

Կապիտալիստների առաջին զրոհը Խորհրդային յերկրի վրա յեղել է հոկտեմբերյան հեղափոխությունից անմիջապես հետո և շարունակվել է 3 տարի: Կապիտալիստներից և կալվածատերերից պաշտպանվելու համար կազմակերպվեց Կարմիր բանակ, վորը 3 տարվա ընթացքում հերոսաբար պայքարել է խորհրդների համար և հաղթանակել է ռուս և օտար յերկրյա կապիտալիստների բանակներին: Որինականեր բերել Կարմիր բանակի և Կարմիր նավատորմի հերոսական մարտերից (Լենինգրադի և Պետերգոպի մոտ և ուրիշները) Կարմիր բանակի հերոս ղեկավարներից—Ստալին, Վորոշիլով, Բուդյոննի, Ֆրունզե, Բլյուխեր:

Փրանսիական նավաստիների, Մարտի գլխավորությամբ, ապստամբության որինակով բացատրել, վոր կապիտալիստների դեմ պայքարելիս են մեզ ոգնել են օտար յերկրյա բանվորները:

Կարմիր բանակի կյանքի նկարագրությունների և որինականների հիման վրա բացատրել, վոր դա—աշխատավորների բանակն է, վորի մեջ շահագործողները չեն ընդունվում, վոր Կարմիր բանակային լինելը մեծ պատիվ է մեծ պարտականություն և ԽՍՀՄ և ամբողջ աշխարհի աշխատավորության հանդեպ:

Որինականեր բերել, թե Կարմիր բանակայիններն ինչպես են սովորում ռազմական գործը, թե՛ նրանք ինչպես են մասնակցում յերկրի

տնտեսական և հասարակական կյանքին: Որինականերով ցույց տալ, վոր մարտիկներ պատրաստելու հետ միաժամանակ Կարմիր բանակը ժողովրդական տնտեսության համար պատրաստում է մասնագետներ, տրակտորիստներ, մանույրներ, տեխնիկներ և ուրիշներ:

Բացառել, վոր մեր յերկրի բոլոր աշխատավորները պետք է օգնեն Կարմիր բանակին, հարձակումից պաշտպանելու խորհուրդներ յերկրի, վորը պատրաստում են կապիտալիստները: Դրա հետ կապված բացատրել նաև ամեն տարի Կարմիր բանակի համար կապված բացատրել նաև ամեն տարի Կարմիր բանակի համար կապված զորակոչի նշանակությունը: Դպրոցականներն ու պիոներները տարվող զորակոչի նշանակությունը: Կարմիր բանակի և Կարմիր նավատորմի հետ, կապ են պահպանում Կարմիր բանակի և Կարմիր նավատորմի հետ, նրանք սովորում են պատրաստ լինելու յերկրի պաշտպանությանը:

ՅԵՐՐՈՐԴ ԽՄԲԱԿ

I ԹԵՄԱ.—ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ՀԵՂԱՓՈԽԱՎԱՆ ՊԱՅԳԱՐԸ ՄԻՆՉԵՎ 1905 ԹԻՎԸ. (24 ժամ)

1. Գյուղացիների դուրքյունը նոքսաճիւրական իրավունքի ժամանակ.— Կալվածատիրական ազարակի, ճորտատիրական գյուղի, գյուղացիների իրավադրկության և կալվածատերերի կամայականության պատկերներ: Թագավորի իշխանութիւնը՝ չինովնիկներ, վոստրիկաններ, տերտերներ (մոլլաներ), զորք, դատարան, բանտ, կապանք, տաժանակիր աշխատանք:

Յեկեղեցու և մզկիթի հատուկ դերը գյուղացիութեան հոգեպես ստրկացնելու գործում: Յեկեղեցու դերը վորպիս շահագործողի, հարկեր ցարական ոռճիկ, ճորտերի շահագործում:

Գյուղացիների փախուստը և նրանց պայքարը կալվածատերերի դեմ: Բերել պուզաչեկյան շարժման որինակները: Գյուղացիների անկազմակերպվածութիւնը, բաժան-բաժան յեղած լինելը, տգիտութիւնը — վորպես գյուղացիական շարժումների անխուսափելի պարտութեան պատճառներ: Գյուղացիների հաղթանակի անհնարինութիւնը առանց բանվոր դասակարգի հեղափոխական ղեկավարութեան:

Կովկասի և միջին Ասիայի գրավման պատկերներ: Գրաված տերիտորիաների ժողովուրդների ստրկացումը և ցարական կառավարութեան գաղութայնացման քաղաքականութիւնը: Ազգութիւնների աշխատավորութեան դրութիւնը ցարական լծի տակ և պայքարն ընդդէմ ուսական ցարիզմի: Որինակներ բերել կովկասյան լեռնականների պայքարից և 1841 թ. Գուրիայի ապստամբութիւնից: Ցարական դատաստանը ցարիզմի կողմից աշխատավորներին խուլացնելու համար ազգութիւնների միջև թշնամանք սերմանելը: Ազգային յերկպառակութիւններ սերմանելու մեջ հոգեւորականութեան (տերտերների, մոլլաների և այլոց) ակտիւ դերը:

2. ճոքսաճիւրական իրավունքի վերացումը.— XIX դարում ֆաբրիկաների և գործարանների յերևան գալը և գյուղացիական շարժումների աճումը վորպես ճարտարական իրավունքի վերացման պատճառ: Ճորտատիրութեան վերացման փոխարեն գյուղացիութեան խափելը: Կալվածատերերի և կապիտալիստների շահը 1861 թ. ռեֆորմից: (Գյուղացիների դրութիւնը ճորտատիրական իրավունքը վերացնելուց հետո):

Գյուղացիական շարժումները 1861 թվի որենքի ստրկացնող պայմանների դեմ: Գյուղացիութեան շերտավորումը՝ կուլակների և չքավորների: Գյուղացիների քաղաք դնալը ֆաբրիկաներում և գործարաններում

ընդ աշխատելու համար: Ծնշված ազգութիւնների գյուղացիութեան առանձնապես ծանր դրութիւնը, գյուղացիական ռեֆորմից հետո (Անդրկովկասի որինակով):

3. Բանվոր դասակարգի դուրքյունը (Մորգովյան մանուֆակտուրայի որինակի նիւման վրա).— Բանվորների պայքարը կապիտալիստների դեմ իրենց դրութիւնը լավացնելու համար:

4. Բանվոր դասակարգի կուսակցութեան ստեղծումը.— Սաւաչին բանվորական կազմակերպութիւնները Ստեպան խալուրինի բանվորական միութեան որինակի վրա (1878-1879 թ. թ.):

Բանվորական խմբակները և նրանց կազմակերպում և կուսակցութիւն (1898-99 թ. թ.): Նման խմբակների առաջանալը Բազմում և Թիֆլիսում, նրանց կողմից բանվորական շարժման ղեկավարելը: Ընկ. Ստալինի դերը Թիֆլիսի հեղափոխական խմբակներում և կազմակերպութիւններում 1897—1898 թվականներին: Այն ժամանակվա բանվորական շարժման պատկերը:

Բանվորական կուսակցութեան նպատակները ու խնդիրները. կապիտալիստների և կալվածատերերի իշխանութեան տապալումը, բանվորների և գյուղացիների մասսայական հեղափոխութեան ճանապարհով, աշխատավոր գյուղացիութեան վրա հիմնվող բանվոր դասակարգի իշխանութեան հաստատումը, սոցիալիզմի կառուցումը:

5. Մասնաշխատական բանվորական շարժումը կուսակցութեան ղեկավարութեամբ XIX յեկ XX դարերի սահմանագծում.— Կուսակցական պրոպագանդայի և ագիտացիայի որինակներ: 1898—1903 թ. մասսայական բանվորական շարժումներով և կուսակցութեան դերը նրանց մեջ 1902 թ. որուխովյան պաշտպանութիւնը (обуховская оборона): 1902 թվին Ռաստովի գործադուլը: 1903 թ. Բազմի ընդհանուր գործադուլը: 1901 թ. գյուղացիական շարժումներից պատկերներ: Ցարական կառավարութեան պայքարը կուսակցութեան դեմ. Լենինի ձերբակալումն ու աքսորը (1895 թ.), պրովակացիաներ վոստրիկանութեան և յեկեղեցական կազմակերպութիւնների միջոցով, անտիսիմիտիզմի դարգացումը, Ստալինի ձերբակալումն ու աքսորումը (1902—1903 թ. թ.):

II. ԹԵՄԱ.—1905 ԹՎԻ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ (12 ժամ):

Յապոնական պատերազմը: Հեղափոխութեան սկիզբը—1905 թվի հունվարի 9-ը: Մասսայական գործադուլները հունվարին— փետրվարին: «Պոտյոմկին» զրահանավի ապստամբութիւնը: 1905 թ. ամառվա գյուղացիական ապստամբութիւնները: Բոյլշեւիկները—հեղափոխութեան ղեկավարներ: Նրանց լոգունգները—միապետութեան տապալումը, ազատութիւն բանվորների և գյուղացիների համար, 8 ժամյա բանվորական օր, հողը գյուղացիներին հանձնել առանց հետգնման: Հոկտեմբերյան գործադուլը: Պետերբուրգյան խորհրդի կազմակերպումը և բոյլշեւիկների ղեկավարութեամբ ղինված ապստամբութիւն պատրաստվելը: Լենինի դերը: Ցարական իշխանութեան Պայքարը հեղափոխութեան դեմ. դատաստան գործի ողնութեամբ, «սև հարյուրյակի» կազմակերպումը և նրա արարքները, յեկեղեցու դերը:

Դեկտեմբերյան ղինված ապստամբութիւնը: Մոսկվայում և ուրիշ վայրերում: Բոյլշեւիկյան ղեկավարութեան դերը: Հեռուսային պայքարի

որինաճններ, բարրեկազները Պլեխանյայում, մեքենավար Ուխտումսկին: 1906 թ. գարնան գյուղացիական ապստամբությունները: 1905 թ. հեղափոխությունը Անդրկովկասում վորպես ուսանական հեղափոխություն բաղկացուցիչ մասը: Հեղափոխական դեպքերը Անդրկովկասում, հունվարի 9-ի արձագանքները, հոկտեմբերյան դեպքերը Թիֆլիսում և Բազում: Դեկտեմբերյան շարժումները Վրաստանում: Գյուղացիական շարժումների պատկերները Անդրկովկասում:

Հեղափոխության պարտություն պատճառները. ոտարյերկրյա կապիտալիստների կողմից ցարական կառավարության ոգնելը. բանվորների և գյուղացիների դաշինքի անբավարար լինելը, վորը մասամբ արտահայտվել է գյուղացիական շարժման բանվորական ալիքից հետ մնալու մեջ, գյուղացիական շարժման անկազմակերպվածությունը, ցրվածությունը:

Ցարական դատաստանը հեղափոխությունից հետո:

1905 թ. հեղափոխությունն ապահովել է 1917 թ. հոկտեմբերի հաղթանակը: 1905 թվականի հեղափոխությունը բանվորներին ու գյուղացիներին սովորեցրել է կոմունիստական կուսակցության ղեկավարության տակ սերտ դաշինքի անհրաժեշտությունը, կապիտալիստներին և կալվածատերերին դեմ պայքարելու գործում:

Հեղափոխական նոր վերելքը բոլշևիկների ղեկավարությամբ: «Պրավդա» թերթի դերը: Լենայի զնդակահարությունը: Բոլշևիկների լուղունգները:

II Թ Ե մ ա — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ (18 ժամ)

1. Համալսարանային պատերազմ. — Պատերազմի նվաճողական դերը: Յեկեղեցու դերը պատերազմում: Բոլշևիկների պայքարը պատերազմի դեմ և ցարիզմի դատաստանը բոլշևիկների նկատմամբ:

Տնտեսության քայքայումը և աշխատավորության դրության վատանալը: 1917 թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և միապետության տապալումը: Կապիտալիստների և կալվածատերերի ժամանակավոր կառավարությունը փոխարինում է միապետական թագավորական իշխանությունը: Ազատության խոստումներով ժողովուրդին խափելու փորձը:

2. Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը. — խորհուրդների կազմակերպումը, կապիտալիստների և կալվածատերերի դեմ պայքարելու համար:

Լենինի գալուստը և նրա լուղունգները. իշխանությունը խորհուրդներին, պատերազմի դադարեցնելը, հողը գյուղացիներին հանձնել, բանվորական կանտոլ արդյունաբերության վրա: Բուրժուական տերրորը ընդդեմ բոլշևիկների: Զինված ապստամբությունը հոկտեմբերին: Հոկտեմբերյան մարտի պատկերները: խորհուրդների համագումարը և նրա վորոշումները խաղաղություն և պատերազմի մասին:

խորհրդային կառավարության ընտրելը Լենինի ղեկավարությամբ. Ռուսաստանը խորհրդային յերկիր հայտարարելը և խորհրդային իշխանության հայտարարելը:

Բազմի պրոլետարատի պայքարը խորհրդային իշխանության համար: Բոլշևիկների դերը Բազմի խորհրդում. իշխանության գրա-

վումը բոլշևիկների կողմից Բազմում: Բազմի կոմունան, նրա գործունեությունը և անկումը. (մանրամասն 26 կոմիսսարների մասին): Բազմի կոմունայի պատմական նշանակությունը:

3. Քաղաքացիական պատերազմ. — Կապիտալիստների և կալվածատերերի պայքարը խորհրդ. իշխանության դեմ, ոտարյերկրյա կապիտալիստների աջակցությամբ: Կարմիր բանակի հերոսական պայքարի որինակներ. բոլշևիկ ղեկավարների դերը. Լենին, Ստալին, Ֆրունզե, Վորոշիլով, Բուդյոննի, Բլյուխեր: Ոտարյերկրյա բանվորների ոգնությունը խորհրդային իշխանությանը: Ապստամբություն Մարտի ղեկավարությամբ:

Քաղաքացիական կռիվների վերջը. խորհրդային իշխանության հաղթանակն իր թշնամիների վրա:

Պայքար խորհրդային իշխանության համար և նրա վերջնական հաղթանակն Ադրբեջանում 1920 թվի ապրիլին:

Հոկտեմբերյան հեղափոխության և քաղաքացիական կռիվի հաղթանակի պատճառները. կոմունիստական կուսակցության ղեկավարությունը, բանվորների դաշինքը գյուղացիության հետ, Կարմիր բանակում բանվորների և գյուղացիությունից գիտակցությունը:

Հոկտեմբերյան հեղափոխության նպատակները ուրիշ յերկրների վրա: Որինակներ բերել գերմանական հեղափոխությունից:

Հեղափոխական պայքարի դեմ մղած դատաստանի պատկերներ Արևմուտքում:

Կարլ Լիբկնեխտի և Ռոզա Լուքսեմբուրգի սպանությունը:

IV Թ Ե մ ա. — ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ (6 ժամ)

1. Կոմունիստական կուսակցությունը — բանվոր դասակարգի առաջավոր ջոկատն է. — Կուսակցությունը ղեկավարում է ամբողջ հեղափոխական պայքարը և սոցիալիզմի կառուցումը: Կուսակցությունը միշտ և ամենուրեք մասսաների հետ, մշտապես լրացնում է յուր շարքերը և ամենուրեք բանվորներից և կոլխոզնիկներից: Յուրաքանչյուր գործադանում, յուրաքանչյուր կոլխոզում կուսակցության բջիշ կա, վորոնք ղեկավարում են աշխատանքը: Բոլոր յերկրների կոմունիստական կուսակցություններին համախմբում է Կոմինտերնը: Համկոմկուսը՝ ղեկավար կուսակցություն է Կոմինտերնում:

2. Կուսակցության առաջնորդներ. — Լենինը՝ Համկոմկուսի և Կոմինտերնի կազմակերպողն ու առաջնորդն է: Հին բոլշևիկների խումբը, համախմբվելով Լենինի ղեկավարության տակ և նրա հետ միասին, կուսակցության կառուցողներն են. Ստալին, Զեմչինսկի, Ֆրունզե, Մոլոտով, Վորոշիլով, Կալինին: Հերոսական պայքարի որինակներ նրանց կյանքից: Լենինի մահը — մեծագույն կորուստն է խորհ. Միության և ամբողջ աշխարհի բանվորության ու վորջ աշխատավորության համար: Ստալինը — կուսակցության ու Կոմինտերնի առաջնորդն է Լենինի մահից հետո:

V Թ Ե Վ Ա.—**ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐ**
(4 ժամ)

1. Կոմյերիտմիությունը՝ կուսակցության ոգնականը և փոխարինողն է. կոմյերիտմիության առաջ գալը 1917 թվին, կոմյերիտմիության հերոսական պայքարը հեղափոխության մեջ և քաղաքացիական կռուվում: Լենինին հիմնական պատգամները յերիտասարդությանը: Կոմյերիտմիությունը կոչվում է Լենինյան և պարզեցված է Կարմիր Դրոշի շքանշանով: Կոմյերիտմիության աշխատանքը յերկրի հասարակական, տնտեսական և կուլտուրական կյանքում: Կոմյերիտմիության աշխատանքը խորհ. Միության յերկրի պաշտպանության ամրացման գործում: Կոմյերիտմիությունը կապիտալիստական յերկրներում. հերոսական պայքարի որինակներ: ԿԻՄ և ՄՅՈՒԿ և նրանց նշանակությունը:

2. Պիոներներ կոմյերիտմիության փոխարինողներն ու ոգնականներն են.— Պիոներների որենքները և սովորութիւնները: Պիոներների պայքարն ուսման և գիտակցական գիտելիքների համար: Պիոներների մասնակցութիւնը սոցիալիստական շինարարության գործում: Պիոներները կապիտալիստական յերկրներում և խորհրդային պիոներները կապը նրանց հետ:

VI Թ Ե Վ Ա.—**ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ** (12 ժամ)

1. Խորհուրդներ, վոդայես պրոլետարական իշխանության որդաններ.— Խորհուրդները պրոլետարական իշխանության որդաններն են՝ հենված աշխատավոր գյուղացիության դաշինքի վրա: Խորհուրդների աշխատանքը ղեկավարում է բանվոր դասակարգի կուսակցությանը՝ Համ-կոմկուսը: Խորհուրդներում ընտրվելու իրավունքը պատկանում է բոլոր աշխատավորներին: Աշխատավորության թշնամիները խորհուրդներում մասնակցելու իրավունքից զրկված են:

2. Խորհուրդների խնդիրներ.— Խորհուրդները կուսակցության ղեկավարութեամբ կառավարում են յերկրի ամբողջ կյանքը, նրա սոցիալիստական շինարարութիւնը, պայքարը դասակարգային թշնամիների դեմ յերկրի ներսում և յերկրի պաշտպանութիւնն արտասահմանյան կապիտալիստների հարձակումից: Խորհուրդները հոգում են ֆաբրիկների և գործարանների, սովխոզների կոլխոզների, մեքենաների, արակտորների, պարարտացման, ֆաբրիկների և գործարանների համար պահանջվող վառելիքի ու հումանյութի, ինչպես նաև քաղաքային տնտեսութիւն, բանվորներին և գյուղացիներին մթերքներով և ապրանքներով մատակարարելու, ճանապարհների հաղորդակցութիւն, դպրոցների, ակումբների, խրճիթ-ընթերցարանների, մանկապարտեզների, ամբողջ ազգայնականութիւնն ուսման, հաշմանդամների և վորբերի ոգնութիւնն համար:

Խորհուրդների աշխատանքներում ներգրավվում են աշխատավոր լայն մասսաները, զրա համար խորհուրդները կազմակերպում են տնտեսական, քաղաքական կուլտուրական և զանազան սկզբիաներ:

Բազմի խորհուրդը և նրա աշխատանքը: (Ռայոնական դպրոցներում աշակերտները պետք է ծանոթանան տեղական քաղաքային կամ ռայոնական և գյուղական խորհուրդների աշխատանքների հետ):

II. Թ Ե Վ Ա.—**ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ.**

(Առաջին հնգամյակի կասարման արդյունքները յեվ յերկրորդ հնգամյակի խնդիրները):

(34 ժամ).

1. Պայքար առաջին հնգամյակը 4 տարում կասարելու համար.— Առաջին հնգամյակը կատարելու ճանապարհին կանգնած զգվորութիւնները՝ գործադրութիւն, մթերքների և ապրանքների պակասութիւն, տեխնիկական կազմերի պակասութիւն և յերկրի կուլտուրական ցածր մակարդակը, դասակարգային թշնամիների, վնասատուների, սպեկուլյանտների, տերտերների, մոլլանների գիմադրութիւնը, հնգամյակը տապալելու փորձեր ոտարյերկրյա կապիտալիստների կողմից: Բանվոր դասակարգի հերոսական պայքարն առաջին հնգամյակը կատարելու համար: «Հնգամյակը 4 տարում» լոզունգը: Սոցմրցման և հարվածայնութիւն լայն ծավալումը: Հանդիպակած պլան, հասարակական բուկսիր, հնգամյակի փոխառութիւններին մասսայորեն բաժանորդագրվելը:

Սոցիալիստական շինարարութիւնն որինակներ: Հնգամյակի կատարման գործում ղեկավար դեր ունեցող մեքենաշինարարական գործարանների կառուցումն. Ստալինգրադի արակտորային գործարանը, Ռոստովի գյուղատնտ. մեքենաների, Սարկովի արակտորի գործարանը, Շարիկովոդշիպինի, Ուրալի մեքենա-շինարարական գործարանը, Գորկու ավտոգավորը և ուրիշները: Մեքենա-շինարարութիւնն հնգամյակը 3 տարում կատարելը: Նոր մեքենաների կառուցումը, շոգու տուրբին, բլոկմիշիններ և ուրիշները: Մագնիտոգորսկու և Կուզնեցկու մետաղագործական գործարանների կառուցումն, գունավոր մետաղների գործարանների կառուցումը (Ուրալի պղնձաձուլական կոմբինատը): Արդյունաբերութիւնն նոր ճյուղեր ստեղծելը (ալյումին, կառուցուկ և ուրիշները): Ուրալ-Կուզնեցկու ավազանի կառուցումը: Կարագանդա. Իոնբասի մեխանիզացիան: Տորֆի արդյունահանութիւնն ծավալումը և նրա ոգտագործումը: Նավթային հնգամյակը 2 1/3 տարում կատարելը. նավթային նոր ռայոններ հայտնաբերելը (Ուրալ, Վրաստան, Բաշկիրիա և ուրիշները): ԳՈՆԵՐՈ-ի և Կլեկտրոտեխնիկական արդյունաբերութիւնն հնգամյակը 3 տարում կատարելը: Տրանսպորտի կառուցումը: Թուրքաի և ուրիշները: Կապի միջոցների բնդայնացումն: Գիմիական արդյունաբերութիւնն աճումը—Բորբիկի, Բերեզնյակի:

Թեթև արդյունաբերութիւնն թափի աճման ավելացումը:

Ձկնակոնսերվային և կոնդիտերային արդյունաբերութիւնն հնգամյակի 3 տարում կատարելը:

Արդյունաբերութիւնն կառուցումները ազգային հանրապետութիւններում և շրջաններում: Անդրկովկասի հնգամյակի կատարման հիմնական ցուցանիշները ըստ արդյունաբերութիւնն ճյուղերի: (Նավթի արդյունահանելը և վերամշակելը, քարածուխ ստանալը, ելեքտրական ենեքիա, գործվածքներ արտադրելը և այլն) և ըստ գյուղատնտեսական ճյուղերի (բամբակ, անասնաբուծութիւն, ծխախոտ, թեյ և այլն):

ՉՈՐՐՈՐԴ ԽՄԲԱԿ.

(96 ժամ).

I Թ Ե Վ Ա.—ՍՈՑԻԱԼԻՋՄԸ ԿԱՌՈՒՑՎՈՒՄ Ե ԸՍՏ ՊԼԱՆԻ.

(14 ժամ).

1. Խորհրդային ճնշեստեղծումն պլանային բնույթի.—Մեր խնդիրն է կառուցել առանց դասակարգերի, առանց ճնշումների հասարակություն՝ սոցիալիզմ, բոլոր աշխատավորներին դարձնել անդասակարգ սոցիալիստական հասարակություն կառուցող գիտակից և ակտիվ շինարարներ։ Մենք կառուցում ենք սոցիալիզմ միասնական պլանով, վորն ընդգրկում է ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերը, ձիշտ հաշվի կռւմ է ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերը։ Պլանները հասցրվում առնելով նրանցից յուրաքանչյուրի խնդիրները։ Պլանները հասցրվում են յուրաքանչյուր գործարանին, յուրաքանչյուր կոլխոզին։ Միայն ինքն յուրաքանչյուր գործարանին, յուրաքանչյուր կոլխոզին պլանային տնտեսություն, վորովհետև բոլոր գլխավոր արտադրության միջոցները և արտադրության գործիքները խորհրդային պետությանն են պատկանում։ Որինակներ բերել կապիտալիստական անպլան արտադրությունից, մրցումից, (կոնկուրենցիա) ճգնաժամի ու պատերազմի անխուսափելիությունից, վորոնք կապիտալիստական տնտեսությունը տանում են գեպի խորտակում։

2. Պայքար Խորհ. Միության ժողովրդական ճնշեստեղծումն վերականգնումն յեվ վերակառուցումն համար.—Ցարական Ռուսաստանի հետամնացությունը և նրա կախումը կապիտալիստական յերկրներից։ Պատերազմի ժամանակ տնտեսության քայքայվելը։ Բանվոր դասակարգի յայքարն Անգրկովկասում տնտեսությանը վերականգնելու համար։ ԳՈՆԷՐՈՆ — ժողովրդական տնտեսության առաջին պլանը, ստեղծված Լենինի ղեկավարությամբ։ Առաջին հնգամյա պլանի կազմելը։ Նրա հիմնական խնդիրները։ Անգրկովկասի առաջին հնգամյա պլանը։ Նրա հիմնական մոմենտները՝ (արդյունաբերություն, գյուղատնտեսություն և կուլտուրայի հարցերը)։ Անգրկովկասի բանվոր դասակարգի պայքարն առաջին հնգամյա պլանի կատարման գործում։ Խորհ. Միության ինդուստրիալիզացիան և գյուղատնտեսության կոլլեկտիվիզացիան սոցիալիստական տնտեսության լրիվ հաղթանակը ապահովելու համար քաղաքում և գյուղում, ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմի կառուցումը ապահովելու համար։

2. Առաջին հնգամյայի արդյունքները.— Պլանի կատարումը 4 տարում։ ԽՍՀՄ-ը առաջավոր արդյունաբերական յերկիր դարձնելը։ Հետամնաց ազգային ռալոններն ինդուստրիալ ռալոնների վերածելը։ Խորհ. Միության կապիտալիստական յերկրներից ունեցած տնտեսական կախման նվազումը։ Խորհ. Միության ինքնապաշտպանության ամրապնդումը։ Վնասատվության վոչնչացնելը։

Աշխատանքի արտադրողականության բարձրացումը, տեխնիկային տիրապետելու և ընկ. Ստալինի 6 ցուցմունքների կատարման պայքարի հիման վրա։

Բանվոր դասակարգի նյութական դրության բարելավումը, գործազրկության վերացումն, աշխատավարձի աճելը, 7 ժամյա բանվորական ուր մտցնելը, սոցիալական ապահովագրման աճումը, բնակարանային նոր շինարարություն, հասարակական սննդի զարգացումն։ Առաջին հնգամյայի կատարման ընդհանուր արդյունքներն Անգրկովկասում։

Հիմնական արդյունքը՝ սոցիալիզմի լիակատար հաղթանակի ապահովումը ԽՍՀՄ-ում։ Հաջողության պատճառները՝ կոմ. կուսակցության ղեկավարությունը, խոհ. արդյունաբերության սոցիալիստական բնույթը, ժողովրդական տնտեսության պլանային բնույթը։

3. II-րդ հնգամյայի հիմնական խնդիրները.— Ավարտել տեխնիկական վերակառուցումը ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերում և վերջնականապես լիկվիդացիայի յենթարկել դասակարգերը, դարձնելով բոլոր աշխատավորներին անդասակարգ սոցիալիստական հասարակության գիտակից և ակտիվ շինարարներ։ Հասնել և առաջ անցնել տեխնիկապես Յեվրոպայի բոլոր կապիտալիստական յերկրներից։ Կապիտալիստական յերկրների տնտեսական կախումից բոլորովին ազատվել։ Ազգային հանրապետությունների և շրջանների հետամնացությունը վոչնչացնել։

Թեթև արդյունաբերությունն ընդլայնել այնպես, վորպեսզի ավելանա աշխատավորության մատակարարումը լալոնապահ ապրանքներով 2-3 անգամ, առաջին հնգամյայի վերջին տարվա համեմատությամբ։ Աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնել տեխնիկային տիրապետելու հիման վրա։ 2-րդ հնգամյայի հիմնական խնդիրները Անգրկովկասի, մասնավորապես Ադրբեյջանի համար։

III, Թ Ե Վ Ա — ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ (20 ժամ)

(Առաջին հնգամյայի իրագործման արդյունքները յեվ 2-րդ հնգամյայի խնդիրները)

1. Գյուղատնտեսության զարգացումն սոցիալիստական ուղին— կայանում է սովխոզների շինարարություն և աշխատավոր մենատնտես գյուղացիությունը կոլխոզներում ընդգրկելու մեջ։ Միայն այդ ուղիով կարելի է ստեղծել խոշոր մեքենայացված արտադրություն և գյուղական տնտեսություն, բարելավել աշխատավոր գյուղացիության նյութական դրությունը և վերջնականապես ազատել նրանց կուլակային և կապիտալիստական շահագործումից։ Միայն ԽՍՀՄ-ում է հնարավոր այդ

կան ապրանքներով: Պետական մթերումների նախապես լրացնելու անհրաժեշտութիւնը նախ քան կոլխոզի շուկա դուրս գալն այս կամ այն մթերքով (հացով, մսով և այլն), պայքար ձեռքից ձեռք առնողների և սպեկուլյանտների դեմ: Կոլխոզային առևտուրն Ադրբեջանում:

7. Դատակարգային պայմար կոլխոզային շինարարության մեջ — Կուլակութեան, վորպես դասակարգի լիկվիդացիան համատարած կոլլեկտիվացման հիման վրա: Կուլակութեան դիմադրութիւնը և նրա պայքարի ձևերը: Որինական բերել, ցույց տալ տերտերների, մուլանների և ուրիշ կրոնական կազմակերպութիւնների պայքարն ընդդէմ կոլխոզներին: Բանվորների ոգնութիւնը կոլխոզներին կուլակների դեմ պայքարելիս: Պայքարի հաջողութիւնները և հետագա խնդիրները:

8. Գյուղատնտեսության խնդիրները 2-րդ հնգամյակում. Գյուղատնտեսութեան լիակատար կոլլեկտիվիզացիան և խորհ. Միութեան աշխարհիս ամենամեծ նախագիծը գյուղատնտեսական յերկիր դարձնելը: Բոլոր կոլխոզներն ընդգրկել Մեքենա-տրակտորային կայանների սպասարկութեամբ: Որինական բերել ցույց տալ, թե ինչպէս և գյուղատնտեսական աշխատանքը դառնում արդյունաբերականի ալլաձեւութեան:

Մոլիտոզների և կոլխոզների գլխավոր խնդիրն է՝ բարձրացնել բերքատիւութիւնը: Յերաշտի դեմ պայքարելու խնդիրները: Արհեստական պարարտացում տարածելը, քիմիական արդյունաբերութեան զարգացման հիման վրա: Գյուղատնտեսական արտադրանքի աճումը 2-րդ հնգամյակում: Աշխատավորութեանը պարենամթերքներ մատակարարելը 2-3 անգամ ավելացնել՝ առաջին հնգամյակի վերջին տարվա համեմատութեամբ: Թեթև արդյունաբերութեան ապահովումը հումուլթով, բամբակով և վուշով (յեռապատկել) 1932 թվի հետ համեմատած շաքարային ձախընդհով (կրկնապատկել) և այլն:

Անասնաբուծութեան զարգացումը աշխատավորութեան մսի կարիքը բավարելու համար (խոշոր յեղջուրավոր անասուն, մանր անասուն, խոզ, ձագար, թռչուն): Խորհ. Միութեան պաշտպանութեան և ժողովրդական տնտեսութեան կարիքների համար զարգացնել ձիաբուծութիւնը:

Ծավալել խորհ. առևտուրը, հատկապէս կոլխոզային առևտուրը և դրա հիման վրա բարելավել բանվորների և գյուղի աշխատավորութեան պարենավորումն արդյունաբերական ապրանքներով և գյուղատնտեսութեան արտադրութեան մթերքներով: Գյուղատնտեսութեան զարգացման խնդիրներն Անդրկովկասում և մասնավորապէս Ադրբեջանում 2-րդ հնգամյակում: Այդ խնդիրները կատարելու գլխավոր պայմանները՝ կոլխոզների կազմակերպչա-տնտեսական ամրապնդումը ընկ. Ստալինի 6 ցուցմունքների հիման վրա և կոլխոզներին սոցիալիստական վերադաստիարակմամբ:

VI. Թ Ե Մ Ա. — ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ (6 ժամ).

Որինական բերել բանվորների և գյուղացիների կուլտուրական հետաձուգութիւնից ց՝ բական կարգերի ժամանակ: Լուսաբանել ցարական կառավարութեան քաղաքականութիւնը, վորը թուլացնում էր ճնշված ազգութիւնների կուլտուրական աճումը: Որինական բերել ցույց

տալ յեկեղեցու, մզկիթի և մյուս կրոնական կազմակերպութիւնների դերն ընդդէմ աշխատավորութեան կուլտուրական զարգացման: Ցույց տալ ինչպէս յեկեղեցականները և հավատացյալները ներկայումս խորհ. Միութեան ընդդէմնում են աշխատավորութեան կուլտուրական աճմանը: Որինական բերել, թե ինչպէս են կապիտալիստական յերկրներում խանգարում ճնշված ազգութիւնների կուլտուրական աճումը: Կուլտուրական շինարարութեան հաջողութիւնները և նվաճումները խորհ. Միութեանում առաջին հնգամյակի վերջում. ընդհանուր պարտուս և պայքար համատարած գրագիտութեան, պոլիտեխնիկական կրթութեան, լրագրի, գրքի համար: Բանվորա-գյուղացիական մասսաների ընդհանուր կրթական վերելքը, քաղ-լուսավորութիւնը, գիտական մակարդակի և տեխնիկական վորակավորման բարձրացումը, հասարակական աշխատանքների ունակութիւնների տարածելը, նախապաշարութեան մնացորդների դեմ մղվող պայքարում:

Կուլտուրական հեղափոխութեան կարևոր խնդիրն է՝ պայքար մղել դէմ համար, թույն — հալածի դեմ:

Վորակալ բանվորների մասսայական պատրաստումը (Ֆարգործուս, տեխնիկական դպրոցներ, ագրոտեխպրոպագոյն: դա և այլն). բանվորներից և գյուղացիներից տեխնիկական, ուղղական, գիտական և ուրիշ կարգեր պատրաստելը ԲՈՒՀ-եր, տեխնիկումներ, բանվորական կրթութեան ցանցը):

Ազգային կուլտուրայի զարգացման արմատական փոփոխումը խորհրդային իշխանութեան որոք: Որինական բերել խորհ. Միութեան ժողովրդների մեջ զարգացող ազգային կուլտուրայի արագ տեմպերից: Կուլտուրական շինարարութիւնն Ադրբեջանում: Հիմնականում ավարտում է պարտուսի ծրագիրը 1933 թվում:

Կանանց ազատագրումն՝ արդյունաբերութեան մեջ գրավելով, լատինական այբուբենը և նրա հեղափոխական նշանակութիւնն Արևելքում, ազգային կարգեր պատրաստելը:

Կուլտուրական շինարարութեան զիտակից և ակտիվ, անդասակարգ սոցիալիստական հասարակարգ կառուցողներ դարձնելը:

V. Թ Ե Մ Ա. — ՅԵՐԱՌԻ ԱՇԽԱՐՀ — ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՎ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ (22 ժամ)

1. Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը՝ միջազգային պրոլետարական հեղափոխության սկիզբն է. — խՍՀՄ-ն բոլոր յերկրներին բանվորներին և գյուղացիներին ցույց է տալիս կապիտալիստների դեմ պայքարի և հաղթանակի որինակը, նա հանդիսանում է միջազգային պրոլետարատի հարվածային բրիգադան: Հոկտեմբերյան հեղափոխութեան ազդեցութիւնն ուրիշ յերկրների վրա: Որինական բերել գերմանական հեղափոխութիւնից, Վենգրիայի խորհրդային հանրապետութիւնից, 1920 թվի իտալական դեպքերից, 1925 1927 թ.թ. չինական հեղափոխութիւններից: Այդ որինականների վրա ցույց տալ կոմունիստական կուսակցութիւնների ղեկավարող դերը կապիտալիստական յերկրներում: Արևմուտքում բանվոր դասակարգի պարտիկը գլխավոր պատճառներից մեկը — կոմունիստական կուսակցութիւնների թուլութեամբ:

թյունն եւ կապիտալիստական յերկրներում, հեղափոխութեան պարտ-
վելուց հետո, բուրժուազիայի հարձակումը բանվոր դասակարգի վրա:
Յաշիգձը՝ վորպես բուրժուական տերրորի բացարձակ ձև եւ ընդդեմ
հեղափոխական բանվորների եւ կոմունիստական կազմակերպութիւն-
ների: Հակահեղափոխական դատաստանի ցայտուն որինակներ բերել,
ցույց տալով նրանցում կոմունիստների հեղափոխութեան նվիրածու-
թիւնն ու անձազոհութիւնը:

ՄՈՊՐ ի կազմակերպելը—որինակներ նրա գործունեութիւնից:
Ընկ. Լենինի ղեկավարութեամբ կոմիւնիստների կազմակերպելը: Կոմ-
ունիստական կուսակցութիւնների աճումն ու ամրապնդումը. Համ-
կոմիւնը՝ կոմիւնիստներում ղեկավարող կուսակցութիւնն է:

2. Ժամանակակից կապիտալիստական նգնաժամը.— կապիտալիստա-
կան տնտեսութեան աճող անկումը բոլոր յերկրներում եւ միաժամա-
նակ խորհ. Միութեան տնտեսութեան վերելքը: Զգնաժամի տեղական
բնույթը, արտադրութեան անկման խորութիւնը, ճգնաժամով ընդգրկ-
ված ժողովրդական տնտեսութեան բոլոր ճյուղերը (բացի ռազմական
արդիւնաբերութիւնից):

Գործադրութեան վիթխարի աճումն, աշխատավարձի իջեցումը,
բանվորական որվա յերկարեցնելը, մասսայական աղքատացում եւ աշխա-
տավորութեան սովը: Որինակներ բերել բանվորների եւ դուռնացիների
դրութիւնից ժամանակակից կապիտալիստական յերկրներում եւ
զաղութներում, մասնավորապես որինակներ բերել աշխատավորու-
թեան յերկարների դրութիւնից:

Ժամանակակից ճգնաժամը կապիտալիստական յերկրներում եւ
խորհ. Միութեան տնտեսութեան աճումը, վերելքը, վորպէս կապիտա-
լիզմի անկման անխուսափելիութեան ապացույց եւ նրան խորհրդային
կարգով փոխարինելը, բոլոր յերկրներում:

3. ձգնաժամից դուրս գալու կապիտալիստական վարճումները.— Աշ-
խատավորութեան եւ բանվոր դասակարգի շահագործման ուժեղացումը
նոր պատերազմ պատրաստելը եւ առաջին հերթին պատերազմ ընդդեմ
խորհ. Միութեան: Սպառազինման աճումը, կապիտալիստական յերկր-
ներում: Յապոնիայի հարձակումը Չինաստանի վրա: Յապոնիայի կող-
մից արվող պրովակացիոն փորձերը խորհ. Միութեանը պատերազմի
կոչելու գործում:

Հարձակումներ խորհրդային ներկայացուցչութիւններին վրա եւ խոր
հըրդային ներկայացուցչիւնների սպանութիւնն արտասահմանում, Հոմի
պապի խաչակիր արշավանքը, մահափորձեր ոտաւրելիկա ներկայա-
ցուցիչների վրա խորհ. Միութեանում. (Շտերնի մահափորձը) եւ այլն,
վորպէս մեր թշնամիների մշտական ձգտումների հայտնաբերում, խոր.
Միութեանը պատերազմի կանչելու եւ նրա վրա հարձակվելու համար:

Արտասահմանյան սպիտակ զվարդիական եւ կրոնական կազմակեր-
պութիւնների կողմից խորհ. Միութեան դեմ պատերազմ պատրաս-
տելու, ինչպէս նաեւ արտասահմանյան կապիտալիստների ագենտներ
հանդիսացող վնասատուների ակտիւ գործունեութիւնը խորհ. Միու-
թեան ներսում:

խորհրդային Միութեան խաղաղ քաղաքականութիւնը: Պրովակա-
ցիաների մերկացումը, յերկրի պաշտպանութեան ամրապնդումը:

10. Միութեան մշտական պատրաստականութիւնը հակահարված տալու
համար: Որինակներ բերել, թե ինչպէս 1929 թվին սպիտակ-զվարդիա-
կանները հարձակում գործեցին Չին-Արեւելյան յերկարութեւում եւ խորհրդ-
դային սահմանների վրա: Կապիտալիստների կողմից արվող փորձերը
թագցնելու իրենց յերկրների աշխատավորներից, պատերազմին պա-
տրաստվելը: Չինաթափման կոնֆերանսները: խորհրդային պատվիրա-
կութեան կողմից կապիտալիստական պլանների մերկացնելը:

4. Պրոլետարիատի յեւ աշխատավորային համար, հեղափոխութիւնը՝
միակ յեկն եւ նգնաժամից դուրս գալու.— Նոր հեղափոխական վերելքը
կապիտալիստական յերկրներում: Գործադուլային շարժման աճումը,
գործադուլների շարժումները: Բանվորների հեղափոխական յեկույթ-
ներն ընդդեմ բուրժուական տերրորի: Կոմունիստական կուսակցու-
թիւնները, վորպէս հեղափոխական վերելքի ղեկավարներ: Կոմունիս-
տական կուսակցութիւնների աղբեցութեան աճումը:

Որինակ բերել գերմանական կոմկուսի աղբեցութեան աճումից,
նախագահական ընտրութիւնների ժամանակ (1932 թ. մարտ), գերմա-
նական բանվորների կողմից բուրժուական տերրորի դեմ տարվող հե-
տադա մարտերի ժամանակամիջոցից եւ 1932 թվին ռախստագի
ընտրութիւնների ժամանակ:

Հեղափոխական շարժման աճումը ճնշված յերկրներում: խորհրդների
եւ Կարմիր բանակի կազմակերպելը Չինաստանում, նրանց ամրապնդումը
եւ պայքարը շահագործողների դեմ: Հեղափոխական շարժման աճումը
Հնդկաստանում եւ այլ շահագործվող յերկրներում: Կապիտալիստական
յերկրներում պրոլետարիատի պայքարն ընդդեմ պատերազմի նախա-
պատրաստման: Որինակներ բերել կոմ. կուսակցութիւնների հակա-
պատերազմական աշխատանքից եւ բանվորների հակապատերազմական
յնույթներից: Որինակների վրա ցույց տալ Ֆրանսիական եւ յապոնա-
կան կոմկուսների հակապատերազմական աշխատանքը: խորհ. Միու-
թեան եւ բոլոր յերկրների բանվորների յեղբայրական միութիւնը, խոր.
Միութեանը կապիտալիստներից պաշտպանելու պայքարում: Պատե-
րազմի դեմ պայքարելու միջազգային ուղի՝ Ոգոստոսի 1-ը:

խորհ. Միութեան ամբողջ աշխատավորութեան նախապատրաստումը
յերկրի պաշտպանութեան գործում եւ Կարմիր բանակի հզորութեան
ամրապնդումը: Դպրոցականների դերը խորհ. Միութեան պաշտպան-
ման գործում:

2 ԲԻՒԲ.

34-1
62858

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВЫСОКОБЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ASŞÇ

Xalq Maarif Qomisarlığı

Tədris-Metod Sektoru

İbtidai
və orta
məktəb proqramları

9-ü kitab „a“

İCTİMAİJJAT

(I-IV tədris illi)

Azərneşr - Bakı - 1933

<< Ազգային գրադարան

53.786